

آزمون ۴ از ۸

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کاکلان
سازمان بخش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله چهارم (۱۳۹۷/۱۱/۵)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی sanjesheducationgroup@yahoo.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۴ درست است.
خزلان: درماندگی / کله: برآمدگی پشت پای اسب
۲. گزینه ۳ درست است.
اهلیت: شایستگی / آخره: چنبره گردن / طرب: شادی
۳. گزینه ۲ درست است.
بیرنگ: طرح اولیه
۴. گزینه ۱ درست است.
خزلان ← خزلان / بصیم ← لثیم / غرض ← قرض
۵. گزینه ۴ درست است.
ابولعجایب نادرست است ← ابوالعجایب
۶. گزینه ۳ درست است.
دیوار: جمال میر صادقی / اسرار التوحید: محمدبن منور / ارزبایی شتاب زده: جلال آل احمد
۷. گزینه ۲ درست است.
در گروه اسمی «نهر مادر تو» مهر: اسم و هسته گروه اسمی / مادر: وابسته پسین و مضاف الیه / تو: وابسته وابسته و مضاف الیه مضاف الیه
۸. گزینه ۱ درست است.
فعل «است» بعد از نقطه دوده به قرینه لفظی حذف شده است. در گزینه‌های دیگر حذف به قرینه معنوی صورت گرفته است.
در مصراع دوم فعل باشد حذف شده / چه سود «دارد» حذف شده / شکر خدا را «می‌گویم» حذف شده
۹. گزینه ۴ درست است.
پنجاه سال از دست تو برون شد
۱۰. گزینه ۳ درست است.
یار ب مگیر او را / چون، حرف اضافه، کیوتر: متمم / یار رسم کرم را نداشت
مفعول نهاد مفعول
۱۱. گزینه ۲ درست است.
در بیت ۳ هر دو فعل در ابتدای جمله آمده، در بیت ۱ نهاد (دلت) و مسند (دردمند)، بعد از فعل آمده و در بیت ۴ فعل «مده» ابتدای بیت آمده است.
۱۲. گزینه ۱ درست است.
خجالت کشیدن ماه و پروین: استعاره و تشخیص / آفتاب آسیا: تشبیه / ماه، پروین و آفتاب: تناسب ادات تشبیه
۱۳. گزینه ۴ درست است.
جهانی: مردم جهان
۱۴. گزینه ۳ درست است.
مگس (ضعیف)، و عقاب (قوی): تضاد / چمن: مجازا از باغ / شیرین دهنان (ایهام): ۱- شیرین سخنان ۲- کسانی که دهانی چون دهنان شیرین دارند. / گوش جان: اضافه استعاری
۱۵. گزینه ۲ درست است.
در چینش پرسش‌ها در متن‌های علمی بهتر است از کل به جز حرکت کنیم
۱۶. گزینه ۱ درست است.
عبارت سؤال و ابیات ۲، ۳ و ۴ در «مذمت طمع» سخن می‌گویند.
۱۷. گزینه ۲ درست است.
ابیات ۱، ۳ و ۴ به مفهوم ضرب‌المثل اشاره دارند و توصیه می‌کنند به تلاش و کار و امید به نتیجه دادن در حالی که در بیت دوم شاعر از خداوند طلب می‌کند بدون آن که تلاشی در کار باشد.

۱۸. گزینه ۱ درست است.
در بیت سؤال و ابیات ۲، ۳، ۴ به مفهوم آیه «کل نفس ذائقة الموت» (همه فنا خواهند شد)
۱۹. گزینه ۲ درست است.
در عبارت سؤال و ابیات ۱، ۳ و ۴ به عدل و انصاف اشاره می‌کند ولی در بیت ۲ از اخلاق خوب سلطان «سخن» می‌گوید.
۲۰. گزینه ۱ درست است.
بیت سؤال و ابیات ۲، ۳ و ۴ به غم لذت بخش عشق اشاره دارند ولی در بیت ۱ می‌گوید مرگ من موجب شد از این غم عشق خلاصی یابم پس سخن از لذت بخشی آن به میان نیامده است.
۲۱. گزینه ۲ درست است.
بیت به نتیجه غرور و خودخواهی اشاره دارد که سرانجام آن نابودی و خاموشی است.
۲۲. گزینه ۳ درست است.
بیت سؤال و بیت سوم به خلقت انسان از گل اشاره می‌کنند.
۲۳. گزینه ۲ درست است.
مفهوم آیه و بیت دوم این است که خداوند بهترین آفریدگاران است و در خلقت انسان به خود آفرین گفت
۲۴. گزینه ۱ درست است.
بیت سؤال و ابیات ۲، ۳ و ۴ می‌گویند: عاشق فقط شیفته معشوق است و هرگز به زیبایی‌های دنیا و آخرت توجهی ندارد اما در بیت اول می‌گوید اگر بعد از مرگم تن من خاک کوی تو نگردد این تن به دردم نمی‌خورد.
۲۵. گزینه ۴ درست است.
عبارت سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۳ توصیه می‌کنند که آدمی باید نیکی به جای آورد حتی با کسی که به او ستم کرده مدارا کند.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب: بشتابید، برای، شما و ما (عدم رعایت ترتیب)، عدم پرستش، جز الله است (تفاوت ساختار) - بشتابید، بین ما برابر است (تفاوت ساختار)، نپرستیدن، جز خداوند است (تفاوت ساختار) - مورد پرستش قرار ندهیم.
۲۷. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب: هستیم که (زائد)، آفریدیم، انس یابید - قبایل و اقوام، خلق کردیم، چون، انس داشته‌اید - اقوام و قبایل، چون، آشنا شده‌اید.
۲۸. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب: برای اینکه ... (تفاوت ساختار)، داشته باشند - زیرا گاهی (تفاوت ساختار)، به مسالمت (تفاوت ساختار) - دو فردی که ... همانند هم می‌شوند (تفاوت ساختار)
۲۹. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب: از کلاس (ضمیر لحاظ نشده)، برای آشنایی و همکاری (تفاوت ساختار)، فرا می‌خواند - در مسابقه، فرا می‌خواند - دانشجویی ... بودند (تفاوت ساختار)، در مسابقه، همکاری کنند.
۳۰. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب: می‌آموزد، خواهرت، تفتیش نکن، کاری نادرست است (تفاوت ساختار) - آن - آموزش می‌دهد، نادرست است (تفاوت ساختار)
۳۱. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب: درس (زائد)، نفر (زائد) - پنج، دیگر (زائد)، با هم (زائد) - پنج، با هم
۳۲. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب: فراوان است (ص: بیشتر است) - متواضع باش (ص: فروتنی کن) - توصیه می‌کرد (ص: نصیحت می‌کند)
۳۳. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه (بر ما لازم است که کاری را برای مصلحت دشمنان انجام ندهیم) صحیح می‌باشد.
۳۴. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب: تجعل، ابتعاد - الابتعاد - منطقی
۳۵. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب: استخدم، استخدم، الدولة الأولى، تستخدم

۳۶. گزینه ۳ درست است.
جالیست (ص: جالست) اولاً فعل ماضی بر وزن «فاعل» می‌باشد، ثانیاً براساس معنی عبارت (اگر همنشینی کردی با او به تو سود می‌رساند) ضمیر فاعلی برای مخاطب است نه متکلم.
۳۷. گزینه ۱ درست است.
انتبهوا (ص: انتبهوا، ماضی از باب افتعال)
۳۸. گزینه ۲ درست است.
مفردة: ثمر (ص: مفردة: ثمره) - مفعول أو مفعول به لفعل «أنزل» (ص: مفعول أو مفعول به لفعل «أخرج» - مجرد ثلاثی (ص: مزید ثلاثی)
۳۹. گزینه ۳ درست است.
جمعه: أعلام (ص: جمعه علوم) - متعدّ (ص: لازم) - لازم (ص: متعدّ)
۴۰. گزینه ۴ درست است.
مفعول أو مفعول به لفعل «قادر» (ص: مجرور بحرف الجر، علی النّوم: جار و مجرور) - مأخوذ من فعل «وقف» (ص: مأخوذ من فعل «وقف») - مفردة: قدوم (ص: مفردة: قدم)
۴۱. گزینه ۲ درست است.
با توجه به عبارت متن «يعيش كالنحل في بيوت تحت الأرض» این گزینه صحیح می‌باشد.
۴۲. گزینه ۳ درست است.
با توجه به متن «همه حشرات» خانه‌هایشان را از غذا پر نمی‌کنند.
۴۳. گزینه ۱ درست است.
با توجه به عبارت متن «أنواعه كثيرة و منتشرة في كل أطراف الدنيا» این گزینه خطا می‌باشد.
۴۴. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه «قليلة، كثرة» متضاد است اما در بقیه گزینه‌ها متضاد وجود ندارد.
۴۵. گزینه ۲ درست است.
با توجه به معنی عبارت (زرافه حیوانی زیبا با دستانی کوتاه و پاهایی بلند با جتهای کوچک است) این گزینه صحیح نمی‌باشد.
۴۶. گزینه ۴ درست است.
با توجه به معنی عبارت (این جایزه نهم است که دوست برنده‌ام در یازده مسابقه در کشور ما آن را می‌گیرد.) این گزینه صحیح می‌باشد.
۴۷. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه فعلهای (اجتنب، تعلّم، زین) فعل امر هستند اما در بقیه گزینه‌ها چنین نیست.
۴۸. گزینه ۴ درست است.
با توجه به معنی عبارت (با اخلاق بد به خودت ظلم نکن) این گزینه صحیح می‌باشد.
۴۹. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه «أجلس» ماضی است و مضارع آن يُجَلِس بر وزن يُفَعِل از باب افعال می‌باشد.
۵۰. گزینه ۲ درست است.
در این گزینه «العاقل» مفعول یا مفعول به برای فعل «جالس» و «ك» برای فعل «ينفع» می‌باشد. اما در بقیه گزینه‌ها مفعول وجود ندارد.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۱ درست است.
هدف‌های اصلی و فرعی هر دو خوب می‌باشند و برای زندگی ما ضروری هستند.
۵۲. گزینه ۳ درست است.
ترجمه آیه: بگو نماز، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.
۵۳. گزینه ۳ درست است.
ترجمه آیه: ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود یا ناسپاس
۵۴. گزینه ۴ درست است.
نفس اماره یعنی فرمان‌دهنده بدی‌ها این عامل درونی است که دشمن‌ترین دشمن انسان است.

۵۵. گزینه ۲ درست است.
با توجه به آیه این خود ما هستیم که به شیطان اجازه وسوسه می‌دهیم یا راه فریب را بر او می‌بندیم.
۵۶. گزینه ۲ درست است.
این بیت از عطار نیشابوری به بُعد جسمانی و بُعد روحانی در وجود انسان اشاره دارد.
۵۷. گزینه ۳ درست است.
بُعد غیر جسمانی (روح) فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی را کسب می‌کند
۵۸. گزینه ۴ درست است.
رسول خدا (ص): آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند (باهوش‌ترین مؤمنان هستند)
۵۹. گزینه ۱ درست است.
از آثار اعتقاد به معاد ۱- شور و نشاط ۲- عدم ترس از مرگ، می‌باشد.
۶۰. گزینه ۲ درست است.
آیه (و ما هذه الحیة الدنیا الا لهو و لعب) بر حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می‌کند و آیه ذکر شده در سؤال سخن انکارکنندگان معاد می‌باشد.
۶۱. گزینه ۲ درست است.
پیامبران الهی ایمان به زندگی در جهان دیگر راه در کنار توحید قرار داده‌اند.
۶۲. گزینه ۴ درست است.
برای اثبات اهمیت و ضرورت بحث از معاد، تنها به یک دلیل (دفع خطر احتمالی) بسنده شده است.
۶۳. گزینه ۳ درست است.
این بیت از عطار نیشابوری به قانون دفع خطر احتمالی اشاره دارد.
۶۴. گزینه ۳ درست است.
ترجمه آیه: قطعاً شما را در روز قیامت جمع می‌کند، شکی در آن نیست.
۶۵. گزینه ۱ درست است.
آیه ۷۸ سوره یس دلیلی بر امکان معاد می‌باشد. (آفرینش نخستین انسان)
۶۶. گزینه ۲ درست است.
این آیه اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت دارد.
۶۷. گزینه ۲ درست است.
این سخن در بیان معاد لازمه عدل الهی است، می‌باشد. و اینکه در دنیا امکان تحقق عدل الهی نیست.
۶۸. گزینه ۳ درست است.
این آیه یکی دیگر از دلایل انکار معاد را بیان می‌کند.
۶۹. گزینه ۴ درست است.
ترجمه آیه: آنگاه که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد، می‌گوید. پروردگارا! مرا باز گردانید.
۷۰. گزینه ۳ درست است.
فرشتگان، حقیقت وجود انسان (روح) را توفی می‌کنند یعنی آن را به‌طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند.
۷۱. گزینه ۱ درست است.
برزخ در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است.
۷۲. گزینه ۳ درست است.
ویژگی‌های عالم برزخ: ۱- وجود حیات ۲- وجود شعور و آگاهی ۳- وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا
۷۳. گزینه ۲ درست است.
گفتگوی فرشتگان با انسان از موارد وجود شعور و آگاهی از ویژگی‌های عالم برزخ است.
۷۴. گزینه ۴ درست است.
از موارد بیان شده برای توضیح وجود شعور و آگاهی در برزخ سخن گفتن پیامبر (ص) با کشته شدگان جنگ بدر است.
۷۵. گزینه ۴ درست است.
این آیه (نحل ۳۲) به ویژگی‌های عالم برزخ اشاره دارد.

انگلیسی (۱)

بخش اول: گرامر و واژگان

۷۶. گزینه ۱ درست است.
در جمله‌واره‌های زمانی (جمله‌واره‌هایی که با کلماتی مانند when یا while شروع می‌شوند)، برای اشاره به عملی در آینده از زمان حال استفاده می‌شود.
۷۷. گزینه ۲ درست است.
فعل جمله (sleep) مفرد است و فعل باید با آن منطبق باشد.
۷۸. گزینه ۳ درست است.
با توجه به معنی جمله به صفت برتری و حرف اضافه than نیاز داریم.
۷۹. گزینه ۳ درست است.
جمله راجع به هفته آینده است و زمان آینده ساده معنی آن را تکمیل می‌کند.
۸۰. گزینه ۴ درست است.
نظرت هر چه که باشد، باید بتوانی آن را توضیح دهی و از آن دفاع کنی.
۸۱. گزینه ۳ درست است.
همه فکر می‌کنند که هیچ چیزی به خوشمزگی غذایی که مادرشان درست کرده باشد نیست.
۸۲. گزینه ۴ درست است.
خلقت آسمان‌ها و زمین برای آن‌هایی که فکر می‌کنند نشانه‌های زیادی دارد.
۸۳. گزینه ۲ درست است.
چون زمان زیادی نداشتیم، در اولین زمانی که مؤدبانه محسوب می‌شد مهمانی را ترک کردیم.
۸۴. گزینه ۲ درست است.
مسافرت به دور دنیا به ما کمک می‌کند که مردم و ملت‌های مختلف را بشناسیم.
۸۵. گزینه ۴ درست است.
وقتی که می‌خواهی از خیابان رد شوی مواظب باش و به هر دو طرف نگاه کن.
۸۶. گزینه ۱ درست است.
ما هنوز نمی‌دانیم که میکروب‌ها چند نوع هستند، اما می‌دانیم که آن‌ها کارهای مختلفی انجام می‌دهند.
۸۷. گزینه ۱ درست است.
لباس‌هایش، مثل هر چیز دیگری در خانه‌اش، همیشه مرتب و تمیز بودند.

بخش دوم: کلوز تست

۸۸. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: آن‌ها فقط یک سلول دارند.
۸۹. گزینه ۳ درست است.
ترجمه: آن‌ها همه بد نیستند. در واقع، شما نمی‌توانید بدون بعضی باکتری‌ها زندگی کنید.
۹۰. گزینه ۴ درست است.
با توجه به معنی جمله به صفت عالی نیاز داریم.
۹۱. گزینه ۱ درست است.
فقط گزینه ۱ ساختار درستی به معنی «به‌تنهایی» ارائه می‌دهد.
۹۲. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: آن‌ها معمولاً به بدن شما حمله می‌کنند و شما را بیمار می‌کنند.

بخش سوم: درک مطلب

۹۳. گزینه ۱ درست است.
نقش اصلی متن چیست؟
(۱) معرفی چند ماجراجو و دستاوردهای آنها
۹۴. گزینه ۳ درست است.
بزرگترین چالش پاسابان ..... بود.
(۳) صعود به بلندترین کوههای جهان
۹۵. گزینه ۲ درست است.
طبق متن، ادورن پاسابان برای ..... کوهنوردی می‌کرد.
(۲) ماجراجویی
۹۶. گزینه ۳ درست است.
یک نتیجه سفر جاده‌ای شاپمن و بویی این بود که آنها .....
(۳) نظرشان را درباره اینکه جهان چقدر جای خطرناکی است تغییر دادند
۹۷. گزینه ۲ درست است.
متن عمدتاً درباره ..... است.
(۲) استفاده از ماشین‌های الکتریکی در آینده
۹۸. گزینه ۳ درست است.
کلمه «which» در پاراگراف ۱ به ..... اشاره می‌کند.
(۳) خانواده
۹۹. گزینه ۱ درست است.
می‌توان از متن فهمید که باب ماشینش را ..... شارژ می‌کند.
(۱) روزانه یک یا دو بار
۱۰۰. گزینه ۴ درست است.
کدام یک از موارد زیر طبق متن درست نیست؟
(۴) ماشین سونیا فقط می‌تواند در هر ساعت ۳۰ کیلومتر برود.

ریاضی و آمار (۱)

$$\begin{cases} (x-1)^2(x+1) \\ (x^2-1)^2(x^2+1)^2 = (x-1)^2(x^2+x+1)^2(x+1)^2(x^2-x+1)^2 \\ (x-1)^2(x+1)^2 \end{cases}$$

$(x-1)^2(x+1)^2(x^2+x+1)^2(x^2-x+1)^2$ = کوچکترین مضرب مشترک

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

$$4x^2 + (y+1+y-3)(2x) + y^2 - 2y - 3, (y^2 - 2y - 3 = (y-3)(y+1))$$

$$(2x + (y+1))(2x + (y-3))$$

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$$\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 = 8 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} + 2 = 8 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = 6$$

$$x^2 + \frac{1}{x^2} = \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 + 2 = 6 \Rightarrow \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 = 4 \Rightarrow x - \frac{1}{x} = 2$$

$$x^2 - \frac{1}{x^2} = \left(x - \frac{1}{x}\right)^2 - 2\left(x - \frac{1}{x}\right) = 2^2 - 2(2) = 4 - 4 = 0$$

$$x^4 + \frac{1}{x^4} = \left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right)^2 - 2 = 6^2 - 2 = 36 - 2 = 34$$

بنابراین:

$$x - \frac{1}{x} + x^2 + \frac{1}{x^2} + x^2 - \frac{1}{x^2} + x^4 + \frac{1}{x^4} = 2 + 6 + 2 + 34 = 44$$

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

$$a(a+3)(a+1)(a+2)+1 = (a^2+3a)(a^2+2a+1)+1$$

$$= (a^2+3a)^2 + 2(a^2+3a)+1 = (a^2+3a+1)^2$$

۱۰۵. گزینه ۲ درست است.

$$C(x) = 800,000,000 + 5,000 \times 1,200,000 = 800,000,000 + 6,000,000,000$$

$$C(x) = 6,800,000,000$$

$$R(x) = 5000 \times 1,500,000 = 7,500,000,000$$

$$P(x) = \text{تومان درآمد} - \text{هزینه} = 7,500,000,000 - 6,800,000,000 = 700,000,000$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

$$a^2 = 4a^2 \Rightarrow a^2 - 4a^2 = 0 \Rightarrow a^2(a-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=0 & \text{غیر قابل قبول} \\ a=4 & \text{قابل قبول} \end{cases}$$

$$\text{مساحت یک وجه} = a^2 = 4^2 = 16$$

$$\text{مساحت سطح کل} = 6 \times 16 = 96$$

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

$$n \in \mathbb{N}$$

$$(n-1)(n+1) = 5624 \Rightarrow n^2 - 1 = 5624 \Rightarrow n^2 = 5625 \Rightarrow n = 75$$

$$7 + 5 = 12$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

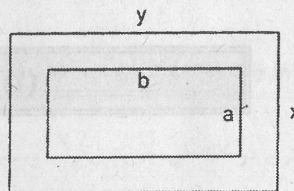
$$x \cdot y = 24$$

$$(a+1)(b+1) = 24 \Rightarrow ab + a + b + 1 = 24$$

$$a \cdot b = 15$$

$$15 + a + b + 1 = 24 \Rightarrow a + b = 8$$

$$\text{محیط فرش} = 2(a+b) = 2 \times 8 = 16$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+6} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{x+6+x}{x(x+6)} = \frac{1}{4} \Rightarrow 4(2x+6) = x^2+6x$$

$$x^2 - 2x - 24 = 0 \Rightarrow (x-6)(x+4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=6 & \text{قابل قبول} \\ x=-4 & \text{غیر قابل قبول} \end{cases}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{x^2+2x - (-x^2+3x-2)}{4-x^2} = \frac{6x-7x^2+28}{2(x^2-4)}$$

$$\frac{2x^2-x+2}{4-x^2} = \frac{7x^2-6x-28}{2(4-x^2)} \Rightarrow 4x^2-2x+4 = 7x^2-6x-28$$

$$3x^2 - 4x - 32 = 0 \Rightarrow x = \frac{2 \pm \sqrt{4 + 96}}{3} = \begin{cases} \frac{2+10}{3} = 4 \\ \frac{2-10}{3} = -\frac{8}{3} \end{cases}$$

$$4 - \left(-\frac{8}{3}\right) = 4 + \frac{8}{3} = \frac{20}{3}$$

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

$$x^2 - 1 \neq 0 \Rightarrow x \neq \pm 1 \Rightarrow D_f = \mathbb{R} - \{-1, 0, 1\}$$

$$x \neq 0$$

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

پ و ت نمودار تابع نیستند. زیرا خطی موازی محور لایها می‌توان رسم کرد که نمودار رابطه را در بیش از یک نقطه قطع کند.

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$(1, a^2) \in f, (1, 4) \in f \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$a = 2 \Rightarrow f = \{(1, 4), (2, b), (b, 4), (2, 2-b), (1, 4), (-1, 3)\}$$

$$2-b=b \Rightarrow b=1 \Rightarrow f = \{(1, 4), (2, 1), (1, 4), (2, 1), (1, 4), (-1, 3)\}$$
 تابع است

$$a = -2 \Rightarrow f = \{(1, 4), (2, b), (b, -4), (2, -2-b), (1, 4), (-1, 3)\}$$

$$-2-b=b \Rightarrow b=-1$$
 غیرقابل قبول نیست

$$f = \{(1, 4), (2, -1), (-1, -4), (2, -1), (1, 4), (-1, 3)\}$$

$$a = 2, b = 1 \Rightarrow a + b = 3$$

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

ب: ممکن است دو نقطه دارای طول‌های مساوی ولی عرض‌های متفاوت باشند.

پ: ممکن است برخی افراد یک جامعه دو تابعیتی باشند.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

تصمیماتی که انسان در مورد مسائل اقتصادی می‌گیرد عمدتاً ریشه در: «نیازها و خواسته‌های نامحدود او» دارد. و باید از طریق بکارگیری «منابع و امکانات محدود در دسترس» عملی شوند.

۱۱۷. گزینه ۱ درست است.

نقش «عامل کار یا نیروی انسانی» در تولید، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا: «وظیفه ترکیب سایر عوامل بر عهده اوست.»

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

الف) مهم‌ترین عامل تأثیرگذار بر «رفتار اقتصادی» تولیدکنندگان، «قیمت کالا و تأثیر آن بر میزان تولید» است. ب) فزونی، تقاضا بر عرضه است. ج) «منحنی عرضه» نشان‌دهنده رفتار اقتصادی «تولیدکنندگان» و «منحنی تقاضا» نشان‌دهنده رفتار اقتصادی «مصرف‌کنندگان» است.

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

«قیمت کالا»، رفتار اقتصادی «تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان» را هماهنگ و متعادل می‌کند.

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

الف) چون از این فعالیت‌ها اطلاع دقیقی در دست نیست و از سوی دیگر محاسبه آنها نوعی مشروعیت دادن به آنها تلقی می‌شود. ب) «تولید ملی» دربرگیرنده همه فعالیت‌های تولیدی است که توسط یک ملت در یک سال انجام می‌گیرد خواه در کشور خودشان باشد یا خارج از کشور.

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

الف) در اندازه‌گیری «تولید» هر کشور، اگر هدف، محاسبه «تولید داخلی» باشد، باید تمام «خدمات و کالاهای تولید شده» در داخل کشور را در طول یک سال، چه تولید مردم خود کشور و چه تولید خارجی‌های مقیم آن کشور، محاسبه شود. براین اساس تولید آن گروه از مردم کشور که در خارج اقامت دارند محاسبه نمی‌شود.

ب) اگر جامعه دچار «تورم» باشد، مقدار «تولید کل» محاسبه شده در هر سال رقم بزرگتری را نشان می‌دهد در حالی که این رقم بزرگ به معنای افزایش «تولید کل جامعه» نمی‌تواند تلقی شود. برای رفع این مشکل: می‌توان سال معینی را به عنوان «سال پایه» انتخاب کرد و ارزش «تولیدات کل» هر سال را برحسب قیمت کالاها و خدمات در سال «پایه» نه «سال جاری» محاسبه نمود.

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

در مورد علت به وجود آمدن «تورم» در جامعه، نظریه‌های مختلفی وجود دارد، گاهی علت «تورم» نابرابری عرضه و تقاضای کل در جامعه است و این فزونی تقاضا بر عرضه» به صورت «افزایش قیمت‌ها» بروز می‌کند.

۱۲۳. گزینه ۱ درست است.

«تورم» از نظر علم اقتصاد، شتاب یا نرخ رشد افزایش سطح قیمت‌هاست. از دلایل بروز «تورم» یکی افزایش پول در جامعه است یا این‌که افزایش «تولید» هماهنگ نباشد. که می‌تواند سبب بروز «تورم» در جامعه شود.

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

بانک «سرمایه‌گذاری واسطه» و «وکیل سپرده‌گذاران» برای سرمایه‌گذاری و مشارکت در زمینه «تولید» است. همچنین می‌تواند، «شرکت‌ها و واحدهای تولیدی» تأسیس نماید.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

«اسناد اعتباری» با توجه به زمان بازپرداختشان در سه گروه طبقه‌بندی می‌شوند. یک مورد از آنها: «اسناد اعتباری دیداری، چک» است: از آنجا که این اسناد به محض رؤیت بانک و بدون اطلاع قبلی قابل پرداخت است، به آنها «اسناد دیداری» گفته می‌شود. صاحبان این نوع «اسناد» مبلغ مورد نظر را در وجه خود یا هر کسی که مایل باشند، روی سند یادداشت می‌کنند. بانک مبلغ قید شده را به فردی که سند در وجه او صادر شده است پرداخت می‌کند این سند: «چک» یا «پول تحریری» نام دارد که همانند: «پول نقد» در معاملات مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۲۶. گزینه ۱ درست است.

یکی از انواع «اسناد اعتباری کوتاه مدت» «سفته» است که در «معاملات بازرگانی» نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. سفته سندی است که به موجب آن، بدهکار متعهد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند. طلبکار پس از دریافت سفته باید آن را تا زمان سررسید نزد خود نگهدارد در صورتیکه «طلبکار» قبل از زمان سر رسید سفته، به پول نیاز پیدا کند، می‌تواند «سفته» را «ظهن‌نویسی» یا پشت نویسی کرده و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

یکی از انواع «اسناد اعتباری» اسناد اعتباری بلندمدت است در مواقعی که دولت یا مؤسسات خصوصی برای رفع مشکلات یا گسترش فعالیت‌های اقتصادی خود به امکانات مالی نیاز پیدا می‌کنند. ممکن است به انتشار «اوراق مشارکت» اقدام کنند. افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید این اوراق، ضمن دریافت سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سر رسید دریافت کنند.

۱۲۸. گزینه ۴ درست است.

طبق «قانون عملیات بانکی بدون ربا» بانک‌ها «درآمد» خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در «طرح‌های تولیدی و عمرانی» کسب می‌کنند.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

«بانک‌ها» تحت عنوان، ۱۱ عقد اسلامی مجاز نیز می‌توانند به اشخاص «تسهیلات اعتباری» اعطاء کنند. «مضاربه» قراردادی است که به موجب آن، «بانک» سرمایه را تأمین می‌کند و طرف دیگر با آن به «تجارت» می‌پردازد، در نهایت سود سرمایه بین بانک و طرف دیگر تقسیم می‌شود.

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

فعالیت‌های بانکی‌ای که تحت پوشش یازده عقد اسلامی مجاز صورت می‌گیرد به دلیل اینکه در بخش واقعی اقتصاد است، سود بانکی «علی‌الحساب یا قطعی» اعطایی به سپرده‌گذاران در قانون، «ربا» تلقی نشده است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

در بیت گزینه ۲ واژه «انوشه» به معنی جاودان و بی‌مرگ است و کهن محسوب می‌شود.

۱۳۲. گزینه ۴ درست است.

با توجه به شکل قافیه، شعر متن سؤال مثنوی است زیرا دو مصرع هر بیت با هم، هم قافیه هستند.

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

بیت سؤال مفهوم غفلت و بی‌خبری انسان را بیان می‌کند.

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

متن سؤال بیانگر چگونگی دوران جوانی و هشدار به جوانان است و در رده ادبیات تعلیمی جای می‌گیرد.

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

بیت گزینه ۴، چهار تشبیه دارد: ۱ گلرخ (رخی مانند گل) ۲ گلرنگ (رنگی مانند گل) ۳ آئینه جان (جان مانند آئینه است) ۴ (می چون زنگ) تشبیه در سایر ابیات کمتر است.

۱۳۶. گزینه ۳ درست است.

در بیت گزینه ۳، آرایه‌های تشبیه (قد چو سرو روان ما)، تشخیص (پای سرو، حیای سرو) و کنایه (پای در گل بودن) وجود دارد.

۱۳۷. گزینه ۱ درست است.

در گزینه ۱، واج آرایی در قلمرو ادبی (بدیع لفظی) جای دارد نه زبانی

۱۳۸. گزینه ۲ درست است.

محتوای بیت گزینه ۲ مرثیه و بیان اندوه و غم از دست رفتن عزیزی است که این محتوا با وزن ضربی و رقص آوری بیان شده است و هماهنگی با وزن ندارد.

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

در ابیات گزینه ۱، ۲ و ۳، تکرار وجود دارد. گ: ۱: (یا، است) گ: ۲: (پُر، ش، بین) گ: ۳: (گیر، ش) بیت گزینه ۴ تکرار ندارد.

۱۴۰. گزینه ۲ درست است.

در ابیات گزینه ۱، ۳ و ۴ واج آرایی وجود دارد. گ: ۱: (واج «ز، ر») گ: ۳: (واج «خ») گ: ۴: (واج «ب») بیت گزینه ۲ فاقد واج آرایی است.

۱۴۱. گزینه ۴ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ درباره درخت آسوریک و یادگار زریران، درست است این آثار به زبان پهلوی بوده‌اند. گ: ۴ در مورد آثاری است که به عربی یا فارسی ترجمه شده‌اند مانند کلیله و دمنه و هزار و یک شب

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

قبل از ورود اسلام به ایران (دوره ساسانیان) زبان رسمی ایرانیان، پهلوی بود و آثاری که به این زبان تألیف شده بیشتر آثار دینی و زردشتی است.

۱۴۳. گزینه ۳ درست است.

متن سؤال کتاب شاهنامه ابومنصوری را معرفی می‌کند و موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران است.

۱۴۴. گزینه ۱ درست است.

در گ: ۱ باید گفت که هجا از واج به دست می‌آید و حرف شکل نوشتاری واج است.

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

گ: ۲:	مِص	رَاع	پَا	یَا	نِی	خِیش	تَن	تَ	صَو	وَف
	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-

۱۴۶. گزینه ۴ درست است.

رَسْت	خِیز	رُوی	دَاد	رُوز	گَار
U	U	U	U	U	U

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

هَجَاهای	مِصْرَاع	تَا	کِ	رِ	سِی	دَم	بَ	رِ	اَو	اَزْ	هَ	مِ	بِی	زَا	رِ	شُ	دَم
	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-

در مصراع فوق هشت هجای کوتاه وجود دارد.

۱۴۸. گزینه ۴ درست است.

مِصْرَاع	د	-	لِ	ی	دَا	رِ	-	مِ	-	خِ	-	رِ	ی	دَا	رِ	-	مِ	-	حِ	-	بِ	بِ	-	ت
	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص	ص

صامت (ص) = ۱۴
صوت (م) = ۱۱

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

مصراع اول گزینه ۱: مَر د بُ دَم | زَن د شُ دَم | گِر ی بُ دَم | خَن د شُ دَم
 - U U - | - U U - | - U U - | - U U -

۱۵۰. گزینه ۲ درست است.

یکسانی دو واژه در واج یا واج‌های پایانی یا در وزن و یا در هر دومی را سجع گویند که به ترتیب سجع مطرف، متوازن و متوازی خوانده می‌شوند.

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

در عبارت گزینه ۳ واژه‌های «قایم» و «دایم» سجع متوازی است که هم در حروف پایانی و هم در وزن مشترک هستند و ارزش موسیقایی بیشتری دارند.

۱۵۲. گزینه ۱ درست است.

گ ۱: واژه‌های «وصال» و «قدیم» سجع متوازن هستند. گ ۲: سیاحت، راحت (مطرف) گ ۳: خوردن، رفتن (متوازی) گ ۴: مال، مراد سجع نیستند.

۱۵۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ ویژگی‌های زبانی را در دو بیت سؤال بیان می‌کند. تکرار واج «د» واج آرایبی است و مربوط به ویژگی ادبی است.

۱۵۴. گزینه ۲ درست است.

واژه‌های بسته و نشسته در گزینه ۲، سجع مطرف است نه متوازن.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

در عبارت گزینه ۱، واژه‌های فسون و جنون سجع متوازی است؛ در سایر عبارات سجع مطرف است

گ ۲: (نکند، بیند) گ ۳: (دم، عدم) گ ۴: (نگذارد، دارد)

تاریخ (۱) و جغرافیای ایران

۱۵۶. گزینه ۲ درست است.

تاریخ از جمله علوم است که پیشینه بسیار کهنی دارد. پس از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش، به تدریج توجه انسان به ثبت و نگارش رویدادهای عصر خویش جلب شد. قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده سنگ نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد و در این سنگ نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آنان ذکر شده است. از دوره هخامنشیان و ساسانیان نیز سنگ‌نوشته‌هایی باقی مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد.

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

رویدادهای تاریخی در زمان معینی به وقوع پیوسته‌اند و مورخان می‌کوشند که این رویدادها را براساس زمان وقوع آنها توصیف و تحلیل کنند. بنابراین نظم و ترتیب رویدادها که به آن گاه‌شماری یا «کرونولوژی» می‌گویند، در مطالعه و پژوهش تاریخ اهمیت فراوانی دارد.

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

کاوش‌های باستانی اخیر، درباره تقدم کشاورزی بر اهلی کردن حیوات، بیشتر نگاه‌ها را متوجه کوهپایه‌های زاگرس در غرب ایران کرده است. یافته‌های به دست آمده از کاوش‌های تپه جفاگلان در شهرستان مهران واقع در استان ایلام، نشان می‌دهد که ساکنان این سکونتگاه جزو نخستین گردآورندگان خوراک بودند که به کشت گندم و جو روی آوردند.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

در عصر نوسنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزارها و ظروف سنگی را ترقی داد. با ابداع چرخ سفالگری اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد. با روی آوردن انسان‌ها به سفالگری و پارچه‌بافی در تولید این محصولات، مهارت و تخصص یافتند.

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

با کاوش‌های باستان‌شناختی در اوایل قرن بیستم، آثار تمدنی کهن در جزیره کرت واقع در جنوب یونان کشف شد. این تمدن به واسطه مینوس، شاه افسانه‌ای آن جزیره، تمدن مینوسی نامیده شد. مینوسیان قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کرده بودند و قومی دریانورد بودند.

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

جمهوری رم، با تسلط بر سرتا سر شبه‌جزیره ایتالیا، سیاست توسعه طلبانه نظامی گسترده‌ای را در خارج از مرزهای شبه‌جزیره ایتالیا آغاز کرد. از این رو، سلسله جنگ‌های بزرگی میان آن با حکومت کارتاژ و پادشاهان مقدونی رخ داد. رومیان با لشگرکشی به سرزمین‌های شرق دریای مدیترانه در غرب آسیا بقایای حکومت سلوکیان را برانداختند و به سوی ایران پیشروی کردند. تنها حکومت اشکانی بود که در مقابل سپاه قدرتمند روم ایستادگی و مانع پیشروی بیشتر آنان به سوی ایران شد.

۱۶۲. گزینه ۴ درست است.

اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان دربارهٔ اینکه محتوای افسانه‌ها به‌طور کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

۱۶۳. گزینه ۱ درست است.

در دورهٔ صفویه، تمایل و علاقهٔ اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دو چندان شد. در آن زمان، نویسندگان و محققان اروپایی به واسطهٔ نوشته‌های هردوت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی‌های قابل توجهی دربارهٔ سلسله‌ها و شاهان ایران در دوران باستان در اختیار داشتند. به همین دلیل برخی از جهانگردان اروپایی در دوران فرمانروایی صفویان به ایران آمدند و در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دورهٔ هخامنشی در فارس بودند.

۱۶۴. گزینه ۴ درست است.

در حدود ۵ هزار سال پیش، نخستین شهرها در فلات ایران به‌وجود آمد. شوش و چغامیش در خوزستان؛ شهداد و جیرفت در کرمان؛ شهر سوخته در سیستان و سیلک در کاشان از جملهٔ این شهرها بودند. ساکنان آن‌ها با استفاده از گل و سنگ و سرانجام خشت، بناهای محکم‌تری ساختند.

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م دچار انحطاط و فروپاشی شد. در نتیجهٔ یورش آشور با نیپال از پادشاهان آشور در میان دورورد با خاک یکسان گردید. شهر شوش یکی از پایتخت‌های ایلامیان بود که ویران گردید. ولی در دوران سلسلهٔ هخامنشیان دوباره شکوه و عظمت دیرین خود را بازیافت.

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

مطالعات شهری معماری و شهرسازی با جغرافیای شهری و جامعه‌شناسی با جغرافیای رفتاری و فرهنگی پوشش مشترک دارد. شکل شماره ۲ صفحه ۳ کتاب دهم را به دقت تفسیر کنید.

صفحه ۳ دهم

۱۶۷. گزینه ۴ درست است.

جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد. به‌عنوان مثال چگونه منابع معدنی در شکل‌گیری شهرهای صنعتی تأثیر دارد. اما علم اقتصاد صرفاً تولید توزیع، مصرف کالاها در یک نظام اقتصادی را بدون توجه به تأثیرگذاری بر یک مکان مطالعه می‌کند.

صفحه ۳ دهم

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

موضوع «تداوم نشست زمین در سال‌های اخیر» بیانگر علت یا چرایی وقوع پدیده است و بنابراین در ارتباط با سؤال «چرا» می‌باشد. اما موضوع «بی‌توجهی به تثبیت خاک» اشاره به روابط متقابل انسان و محیط دارد که نشانگر اثرات فعالیت‌ها و برنامه‌های انسانی بر محیط است. و بنابراین با سؤال کلیدی «چه کسی» ارتباط دارد.

صفحه ۸ دهم

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

فرضیه پاسخ پیشنهادی و اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است که بستگی به دانش، تجربیات و سوابق پژوهشی محقق دارد همچنین فرضیه‌سازی که مسیر جمع‌آوری اطلاعات و پژوهش را مشخص می‌کند، نقش راهنما دارد.

صفحه ۱۰ دهم

۱۷۰. گزینه ۲ درست است.

توجه داشته باشید موقعیت مطلق یا ریاضی مربوط به محل دقیق طول و عرض جغرافیایی یک مکان مانند خلیج فارس دارد و نسبتاً ثابت است. اما موقعیت نسبی شرایط و محل قرارگیری یک مکان نسبت به پدیده‌های طبیعی یا انسانی پیرامونی است که با گذشت زمان می‌تواند تغییر کند.

صفحات ۱۴ و ۱۷ دهم

۱۷۱. گزینه ۲ درست است.

ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوران‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آن‌ها در اواخر دوران سوم یا سنوزوئیک مربوط است. اما در طی دوره کوتاه‌تر ناهمواری‌های کشور شکل نهایی یافته و از آن پس تاکنون تحت تأثیر عوامل فرسایش بادی، یخچالی، بادی و ... قرار می‌گیرد.

صفحه ۲۲ دهم

۱۷۲. گزینه ۳ درست است.

کوه‌های شمال خراسان به شکل منظم و موازی در شمال شرق ایران قرار دارند. از رشته‌کوه‌های مهم این ناحیه می‌توان به هزار مسجد، آلاداغ و بینالود را نام برد. به مثال‌های هر ناحیه بسیار دقت داشته باشید.

صفحه ۲۴ و ۲۵ دهم

۱۷۳. گزینه ۲ درست است.

از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌های ایران می‌توان به ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت اشاره کرد. مواردی مانند دوران‌های زمین‌شناسی قدیم، چین‌خوردگی در فواصل طاق‌دیس‌ها و ناودیس‌ها و انحلال مواد آهکی مربوط به علل پیدایش دشت‌هاست.

صفحات ۳۰ و ۳۱ دهم

۱۷۴. گزینه ۳ درست است.

ریزگردها آسیب‌های پزشکی، زیست‌محیطی و کشاورزی متعددی مانند عفونت‌های ریوی و اختلالات تنفسی، تخریب جنگل‌های بلوط، کاهش تولید کشاورزی، کاهش میدان دید جاده‌ها و تصادفات بیشتر می‌شود. افزایش آلودگی هوا در ماه‌های سرد سال مربوط به آثار وارونگی دما در زمستان شهرهای بزرگ است.

صفحات ۴۴ و ۴۵ دهم

۱۷۵. گزینه ۴ درست است.

آبدهی بیشتر رودهای ایران زمانی است که پایان دوره بارشی یعنی اوایل فصل بهار نزدیک می‌شویم. آبدهی رودها همچنین از شرق به غرب افزایش می‌یابد. مقدار آبدهی رودها در سال‌های مختلف متفاوت است و آبدهی رودهایی که از کوهستان‌های برف‌گیر و مرطوب تغذیه می‌شود، دائمی است.

صفحات ۴۸ و ۴۹ دهم

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

صداقت - آرامش

۱۷۸. گزینه ۲ درست است.

معنایی و ذهنی

۱۷۹. گزینه ۱ درست است.

بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند.

۱۸۰. گزینه ۳ درست است.

تفاوت‌های مربوط به عناصر محوری

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است - جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند.

۱۸۲. گزینه ۳ درست است.

براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند.

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید. ولی این پدیده پس از آن که با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدهایی به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد تک‌تک افراد نیست.

۱۸۴. گزینه ۴ درست است.

در جهان متجدد، آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

۱۸۵. گزینه ۱ درست است.

تجربی

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند.

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

ارزش‌ها

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

۱۹۰. گزینه ۴ درست است.

علوم مبتنی بر عقل و وحی

منطق

۱۹۱. گزینه ۳ درست است.

از آن‌جاکه منطق شیوه طبیعی فکر کردن است و فکر ذاتی انسان است و انسان هم همه‌جا و در همه کارها و گفتارهای زندگی با ذهن خود سروکار دارد، دامنه کارکرد منطق بسیار وسیع است.

۱۹۲. گزینه ۱ درست است.

منظور از «فلز» در عبارت، مصادق فلز است نه لفظ یا مفهوم آن، زیرا مفهوم یا لفظ رسانا نیست.

۱۹۳. گزینه ۲ درست است.

«حال» در عبارت، در واقع «هال» خانه است.

۱۹۴. گزینه ۴ درست است.

آقای وزیری ممکن است یک اسم خاص باشد و یا به معنای یک آقای وزیر به کار رفته باشد.

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

مفهوم گیلکی زیر مجموعه «خاور میانه‌ای» و آن نیز مجموعه «آسیایی» است و کشاورز نیز دارای مصادیق مشترک با گیلکی است. در گزینه ۱ و ۲، ترتیب یکنواختی از نظر عموم و خصوص میان مفاهیم وجود ندارد. در گزینه ۳ نیز نسبت درخت با گل بنفشه، تباین است.

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

هرگاه میان دو مفهوم برخی مصادیق مشترک و برخی مصادیق متفاوت باشد، نام آن نسبت عموم و خصوص من‌وجه است و مجموع مصادیق هیچ‌یک از آن دو در دیگری نیست تا بتوان گفت هر الف ب است.

۱۹۷. گزینه ۱ درست است.

هرگاه بخواهیم مفهوم ناشناخته‌ای را برای یک شخص تعریف کنیم، باید با اصطلاحاتی باشد که برای شخص معلوم و روشن است.

۱۹۸. گزینه ۳ درست است.

یکی از روش‌های شناخت یک شیء، دیدن آن است و یکی از روش‌های شناخت یک مفهوم، دیدن مصادیقی از آن مفهوم است.

۱۹۹. گزینه ۱ درست است.

این‌که با در نظر گرفتن پنجاه سال اخیر، بارندگی‌های پاییزی را برای سال جاری نتیجه گرفته‌ایم، یک استقرای قوی است که در آن نمونه‌ها به تعداد و شکل مناسبی انتخاب شده‌اند. عبارت گزینه ۲ یک استدلال قیاسی و عبارت‌های گزینه ۳ و ۴ استدلال‌های تمثیلی هستند.

۲۰۰. گزینه ۳ درست است.

نتیجه‌ای که در عبارت گرفته شده، بر پایه یک استدلال قیاسی است. «اگر کسی که وارد اتاق شده و کلید نداشت، قفل در شکسته بود. قفل در شکسته است، پس او کلید داشته است.»

در سایر گزینه‌ها، استدلال تمثیلی (گزینه ۴) یا استقرایی است (گزینه‌های ۱ و ۲).